

MELIKA SALIHBEG BOSNAWI

(ranije **SALIHBEGOVIĆ**) [i]

rodjena je u Sarajevu, 10. siječnja 1945, u vrijeme vladavine paradržavne formacije u Bosni - Nezavisne Države Hrvatske. Osnovnu školu i Prvu Klasičnu gimnaziju završava u rodnom gradu, a na Sveučilištu u Zagrebu studira na Fakultetu političkih znanosti, jedno vrijeme paralelno prateći studij Filozofije i Komparativne književnosti (u kojem dodatnom formalnom studijskom angažmanu je prekida velika povreda - ozbiljan prijelom kičme, i dugotrajno lijeчењe). Post-diplomski studij iz Suvremene filozofije, koji upisuje na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, nastavlja slobodnim istraživanjem, kao stipendista Francuske vlade, na fakultetima Université Paris-X, Nanterre i Collège de France, Quartier Latin, Paris. Jednogodišnju stipendiju posvećuje radu na magistarskoj tezi pod naslovom "Ontologija moderne umjetnosti", kao i upoznavanju sa fascinantnim djelom Gastona Bechelarda.

Dogadjaji po povratku u Sarajevo, privatne i javne naravi, sprječavaju je da formalizira svoj podiplomski studij. Velika preobrazba spoznajne naravi 1978/9. dovodi je ubrzo u konflikt sa tadašnjim vladajućim političkim i duhovnim sustavom u ex-Jugoslaviji, što će imati trajne i dalekosežne posljedice po njen život i rad [ii].

"Zakašnjeli" studij Arapskog i Perzijskog jezika na Katedri za Orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu također će biti ometen političkim razlozima (najprije provokacijama kolega-studenata u doušničkoj službi, a zatim hapšenje i odlazak na petogodišnju robiju 1983) [iii].

Naime, Melika je već izložena krajnje ozbiljnim i neprestanim političkim progonima, koji je koštaju zaposlenja u Kulturno-prosvjetnoj zajednici BiH, te prestanka objavljivanja njenih književnih radova i intelektualnog učešća u javnom životu.

Od gornjeg datuma, ne samo Melika S.B., već i sav njen književni rad (koji je već od ranije bio ometen u objavljivanju), postaje predmetom hapšenjâ, zatvaranjâ, izgnanstava, poricanja..., granatiranja, pa otud i danas jedan dobar dio njega, ako već nije trajno uništen, stoji samo u rukopisu (ili je sačuvan u inozemnim medijima).

Melika Salihbeg Bosnawi počinje (pod prezimenom Salihbegović) objavljivati 1971, kad se po prvi put javlja esejem u časopisu "Izraz". Njena književna karijera, u stalnom usponu, bilježeći i nekoliko nagrada na ex-Yu anonimnim natječajima (za filmski i tv. scenarij, novinsku priču), naprasno i prisilno će biti okončana zbog njezine (i formalne, to će reći odjećom vidljive) duhovne preobrazbe 1979, koja će godina označiti početak i danas vladajućeg prešućivanja, nalik trajnom hapsu, ili izgonu iz života, u čemu, strasno, i dalje najčešće učestvuju svi sarajevski mediji, a posebice tzv. akademska zajednica i bivši kolege pisci. Što je najzačudnije, prednjače mediji u vlasti njenog rodnog grada, posebice TVS. Među svim navedenim kategorijama nerijetko prednjače njeni (navodno) suvjernici. Neobičan usud!

Prije i poslije gornjeg datuma, u interludijima političkih progona, izgnanstava, ratnih godina, putovanja po svijetu, prisilne šutnje, izabrane i nametnute osame, Melika Salihbeg Bosnawi piše i objavljuje pjesme, pripovijetke, eseje, scenerija, prijevode, prijepjeve, političke prosvjede. . . , u sarajevskim, zagrebačkim, beogradskim, Ibjljanskim, časopisima i magazinima za književnost i umjetnost. Izgubivši ranijeg izdavača, nekadašnju "Svetlost", osim u nekoliko slučajeva, kad njena djela objavljaju "Grafičar" iz Tuzle, "Zid" i "Al-Mahdi" iz Sarajeva, te "Bosnisches Institut Zürich", iz Ciriha, Melika Salihbeg Bosnawi opredijeljuje se za samostalno autorsko izdavaštvo koje odobrava Ministarstvo za kulturu i sport BiH, po preporukama njenih vrsnih reczenzata. Tako Melika Salihbeg Bosnawi posjeduje vlastiti medjunarodni bibliotečki kôd.

Prve godine novog stoljeća posvećene su studiju i radu na velikom filozofskom, interdisciplinarnom, projektu: Paradigma Jednog i Jednine / One & Oneness Paradigm, okrunjenom knjigom (375 str. in folio) pod naslovom "Miomiris gnome / 'Arfu'l- 'Irfān, Sarajevo, 2006. Veliki interes koji se pojavio u svijetu za njeno istraživanje najavljuje povratak u akademski život i rad, ponovno izvan zemlje. No svijet se radikalno komunizam-izirao.

Bibliografija Melike Salihbeg Bosnawi potvrda je trajne posvećenosti i vjernosti najvećoj temi njenoga života i rada - Ontologiji.

BILJEŠKE:

[i] Prezime koje je Melika ranije nosila, Salihbegović, kao i cijela njeni familija, zapravo je varijanta starog prezimena Salihbeg, nametnuta balkanskom poviješću, naročito komunističkom. Melika ga je ponovno, kao i jedan njen daleki predak, po izlasku iz zatvora listopada 1985. vratila u oblik iz vremena hamdaninskog i post-hamdanidskog Halepa (odakle su Salihbegovići po svoj prilici došli u Bosnu, što ranijim sviljenim, što nesumnjivo i kasnijim ottomanskim, vojnim, putovima).

[ii] Melikina politička sudbina snažno će obilježiti i sudbinu njenog, u doba hapšenja malodobnog, sina Amira (Ivana) Kneževića, kao i voljenog brata Jakuba Salihbegovića, kasnijeg šehida bosanskoga rata.

[iii] Melika Salihbeg Bosnawi dva puta se našla na spisku i u publikacijama Amnesty International-a kao "prisoner of conscience" / "zatvorenik savjesti"; bila zaštićena, za vrijeme boravka u Londonu, od strane Medical Foundation for the Care of Victims of Torture; i uvrštena u tadašnje akcije međunarodne književničke organizacije PEN.